

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
TIMO KALEVI HOKKANEN	Telia Tunnistus	03.02.2025 14:22:56 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Vammaispalvelut
Palvelualuejohtaja, vammaispalvelut

Päätöspöytäkirja
Yleiset asiat
03.02.2025

1 (3)
§ 3/2025
422/05.00.00/2025

Omaishoidon tuen 1. luokan myöntämisen perusteiden muuttaminen 0–17-vuotiaiden hoidettavien osalta 3.3.2025 alkaen

Päätös

Päätän hyväksyä liitteen mukaiset muutetut omaishoidon tuen 1. luokan myöntämisen perusteet 0–17-vuotiaiden hoidettavien osalta 3.3.2025 alkaen.

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on 10.12.2024 § 61 päättänyt Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman hyväksymisestä. Talousarvion osana vammaispalvelujen palvelualueen talouden tasapainottamisen toimenpiteenä, on hyväksytty, että omaishoidontuen kriteeristöön tehdään tarkennuksia. Omaishoidon tukeen ei synny oikeutta, mikäli hoidettava käyttää merkittävästi muita palveluja.

Vammaispalvelujen palvelualueella on valmisteltu muutoksia omaishoidon tuen 1. palkkioluokan perusteisiin siten, että myöntämisperusteita täsmennettäisiin. Muutoksen on arvioitu kohdistuvan noin 150 omaishoidon tuen saajaan. Omaishoidon tuen saajia oli marraskuussa kyseisessä ikäryhmässä 633 henkilöä. Omaishoidon tuen 1. palkkioluokan perusteissa ei ole aiemmin määritelty selkeästi, millaista hoidon tulee olla ja mitä palvelua omaishoidontuella korvataan. Kriteerien muutoksissa on huomioitu Omaishoitajaliiton näkemys siitä, että omaishoidon tuki ei ole tulonsiirto vaan korvaus hoidosta.

Vammaisneuvosto on antanut lausuntonsa muutoksista 28.1.2025. Lisäksi hyvinvointialueelle on toimitettu omaishoitajajärjestöjen kannanoton asiassa 28.1.2025. Lausunnossaan vammaisneuvosto toteaa, että mikäli heikennyksiä edelleen valmistellaan, tulee niitä edeltää kokonaisuutta koskeva vaikutusten arviointi. Vammaisneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että kriteerit ovat hyvin "sairaanhoidollisia". Vammaisneuvosto pitää erittäin tärkeänä, että perheitä tuetaan varhaisesta vaiheesta lähtien, jolloin tällä tuella on merkittävä vaikutus pitkälle lapsen tulevaisuuteen. Perheiden tilanteet vaihtelevat, erityistä huomiota tulee kiinnittää monilapsisien perheiden sekä yksinhuoltaja perheiden jaksamiseen. On myös huomioitava, että perheessä voi olla useita erityislapsia ja heidän tuen tarpeensa on myös huomioitava. Tuen puuttuminen voi johtaa myös lastensuojelun kuormittumiseen.

Hyvinvointialueen muutoksissa myöntämisperusteisiin on arvioitu erityisesti lapsuus ja nuoruusiän tavanomaista tarvetta. Omaishoidon tukea

myönnetään silloin, mikäli lapsen tai nuoren ohjauksen ja hoidon tarve poikkeaa selvästi ikäkauteen liittyvästä tavanomaisesta tarpeesta.

Omaishoitajajärjestöt ovat vedonneet kannanotossaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen selvitykseen, jossa Länsi-Uudenmaan alle 18-vuotiaiden peittävyys koko väestöön suhteutettuna on matalammalla tasolla kuin valtakunnallisesti vertailtuna. THL:n selvityksessä ei huomioida alueellisia tarpeita. Länsi-Uudenmaan tarveindeksi vuodelle 2023 vammaispalvelujen osalta on THL:n laskelman mukaisesti 0,61, joka on valtakunnallisesti matalin arvo maan keskiarvon ollessa 1. Omaishoidon tuen peittävyyttä tulisi arvioida suhteessa tarvevakiointiin.

Vammaisneuvoston lausunnossa esitetyt huomiot ovat oleellisia ja myöntämisperusteissa on erityisesti kiinnitetty huomiota hoidon ja palvelun kokonaisuuteen. Omaishoidon tuki koostuu palveluista ja palkkiosta. Omaishoidon tuen muutetuissa myöntämisperusteissa korostuu oikeus palkkioon silloin, kun omaishoitaja on päävastuussa alaikäisen lapsen hoidosta tavanomaisen ikäkauteen liittyvän ohjauksen ja hoidon lisäksi.

Vammaisneuvoston lausunto ja omaishoitajajärjestöjen kannanotossa esitetyt huomiot eivät anna aiheutta muuttoa myöntämisperusteita.

Keskeiset muutokset nykyisiin myöntämisperusteisiin

Hoidon tarve konkretisoidaan hoitotoimiin ja kiinnitetään ikäryhmästä poikkeavaan tarpeeseen. Aiemmissa perusteissa kriteeristö on ollut väljä ja tulkinnanvarainen. Alle 3-vuotias lapsi tarvitsee lähtökohtaisesti paljon hoitoa, ohjausta ja valvontaa ikäkauteen liittyen. Täsmennyksellä kohdistetaan oikeutus tukeen erityisesti hoidon perusteella. Yöaikainen satunnainen tarve kytketään myös hoitotoimiin omaishoitolain mukaisesti. Aiemmassa ohjeessa ei ole määritelty päävastuuta hoidosta. Omaishoidon tuki koostuu palkkiosta ja palveluista, joten muuta hoitoa ja palvelua voidaan käyttää tuen lisäksi. Kodin ulkopuoliselle hoidolle on määritelty kodin ulkopuolisen hoidon määrä arkipäivisin. 1-tukiluokan osalta on huomioitava, että hoidon tarve on matalin omaishoidontuen osalta.

Toimivalta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 93 §:n 2 kohdan mukaan vammaispalvelujen palvelualuejohtaja vastaa palvelualueensa toiminnan suunnittelusta, taloudesta, kehittämisestä, yhteensovittamisesta, integraatiosta, toimeenpanosta, arvioinnista, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Vammaispalvelut
Palvelualuejohtaja, vammaispalvelut

Päätöspöytäkirja
Yleiset asiat
03.02.2025

3 (3)
§ 3/2025
422/05.00.00/2025

Hokkanen Timo
Palvelualuejohtaja, vammaispalvelut

Valmistelija / lisätiedot:
Koivula Henrik

etunimi.sukunimi@luvn.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimusohje
- 2 Muutetut omaishoidon tuen 1. luokan myöntämisen perusteet 0–17-vuotiaiden hoidettavien osalta

Tiedoksi

Tämä päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.